

Zespół doradczy Ministra Infrastruktury i Budownictwa ds. rozwiązań systemowych w geodezji i kartografii

Podzespół nr 3: Organizacja zawodu geodety i nadawania uprawnień zawodowych

**Tezy do propozycji kierunków zmian systemowych w obszarze prawnym
regulującym wykonywanie zawodu geodety.**

/projekt-05.01.2018/

Definicja - *“Zawód – zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów.”¹*

1. **Organizacja zawodu geodety i nadawania uprawnień zawodowych** powinna wynikać z uwarunkowań narzuconych przez założenia systemowe dotyczące całej branży i zapewniać zdolność realizacji postawionych przed nią celów.
2. **Dla realizacji koncepcji ładu prawnego gruntów** należy stworzyć warunki formalne i organizacyjne powołania instytucji mierniczego przysięgłego, zawodu zaufania publicznego wyposażonego w uprawnienia funkcjonariusza publicznego umożliwiające zapewnienie bezpieczeństwa i pewności w obszarze prawa własności do gruntów. Instytucja mierniczego przysięgłego łącznie z instytucją katastru gruntów stanie się fundamentem najszerzej pojętego ładu przestrzennego kraju, stanowiącego podstawowy czynnik przestrzeni będącej podstawą istnienia kraju i gospodarki.
3. **Szczegółowe regulacje dotyczące powołania i funkcjonowania** instytucji mierniczego przysięgłego, zapewnienia odpowiedniego okresu przejściowego, rozważenia jednoczesnego powołania samorządu zawodowego w tym obszarze (odrębnego lub jako odrębnej izby samorządu zawodowego geodetów) powinny być rozwiązane łącznie z koncepcją katastru gruntów.
4. **Pozostałe regulacje dotyczące zawodu geodety i otoczenia prawnego jego funkcjonowania** powinny wynikać z podstawowej zasady ustrojowej naszego państwa określonej jako zasada pomocniczości. Oznacza to że, rola państwa sprowadza się do stworzenia takiego prawa które umożliwi wykonywanie zawodu w sposób jak najbardziej efektywny w rozumieniu gospodarczym i jednocześnie zapewniający utrzymanie wysokich standardów, koniecznych ze względu na znaczenie większości czynności wykonywanych przez geodetów. W naszych realiach ustrojowych oznacza

¹ Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 24 lutego 2017 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania . Dz. U. z 2014 poz. 760 z późniejszymi zmianami).

to wolność gospodarczą opartą o własność prywatną oraz instytucję samorządu zawodowego dla sprawowania pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu w granicach interesu publicznego.

5. **Ponieważ zawód geodety ma charakter służebny**, względem podmiotów na rzecz których wykonuje on swoje prace, proponujemy aby zasady i rozwiązania organizacyjne dotyczące samorządu zawodowego geodetów zostały określone w sposób analogiczny jak istniejących już w tym samym obszarze samorządów dla zawodów planistycznych i budowlanych. Należy zlikwidować regulacje uzależniające możliwość realizowania przez geodetów potrzeb obywateli i podmiotów organizacyjnych od zgody i nadzoru organów administracji państwowej i samorządowej, tak jak ma to miejsce obecnie. Konieczne jest odebranie organom państwa i samorządu prawa do ingerowania w obszar stosunków cywilno-prawnych pomiędzy geodetą a podmiotem na rzecz którego wykonuje pracę.
6. **W podobny sposób powinny być rozstrzygnięte sprawy uprawnień zawodowych** których ostateczny kształt powinien zostać stworzony przez środowisko zawodowe, najbardziej kompetentne do poczynienia właściwych ustaleń. Uprawnienia, ich forma, zasięg i sposób uzyskiwania powinny wynikać z rzeczywistych potrzeb podmiotów korzystających z pracy geodetów oraz realnie zapewniać pożądane standardy prac.
7. **Podstawą do sformułowania** formalnej i merytorycznej organizacji zawodu mierniczego przysięgłego i geodety powinna być analiza potrzeb społecznych i gospodarczych artykułowanych w odniesieniu do naszej profesji. Zasady systemowe które będą organizowały naszą branżę muszą być bezwzględnie podporządkowane wartościom których ochronę lub realizację społeczeństwo, w toku historycznie ukształtowanego podziału pracy, powierzyło naszej grupie zawodowej. Odebranie geodetom samodzielności i niezależności w ramach wykonywania zleceń na rzecz obywateli i podmiotów organizacyjnych w nieuprawnionym zakresie przekazało administracji państwowej i samorządowej prawo do ingerowania w uprawnienia właścicieli gruntów. Geodeta zamiast osoby zaufania publicznego, jaką był zawsze z racji społecznej roli zawodu, stał się narzędziem w ręku administracji, realizującej w nieuprawniony konstytucyjnie sposób, swoje interesy względem obywateli. Ten niechlubny spadek po systemie autorytarnym, na potrzeby którego stworzono, funkcjonujące jeszcze założenia systemowe geodezji, musi zostać zmieniony aby umożliwić rozwój kraju zgodnie z wyzwaniem obecnych czasów.
8. **Kompetencje do wykonywania zawodu muszą zapewniać odpowiedni poziom wykształcenia kierunkowego i staż zawodowy** zapewniający nabycie umiejętności stosowania wiedzy akademickiej przez jej realną konfrontację z materialną i prawną rzeczywistością stanowiącą pole działania geodety. Znaczenie zawodowego stażu podyplomowego jest w pracy geodety szczególnie istotne ponieważ o ile wiedza akademicka związana z aspektami stricte zawodowymi posiada usystematyzowaną i konkretnie zdefiniowaną formę, o tyle przestrzeń materialna i prawna będąca źródłem informacji pozyskiwanej przez geodetę musi być przez niego strukturalizowana pod względem wymagań i oczekiwań innych branży i zawodów. Geodeta musi się nauczyć patrzeć na pole swojego działania oczami tych którzy oczekują od niego opracowania przestrzennego pod kątem swoich potrzeb. Różnorodność tych oczekiwań, ich ciągła

zmienność i ewolucja powodują, że, takie właśnie umiejętności nie mogą być w wystarczający i kompleksowy sposób zrealizowane na etapie nauki w szkole. Miejszem na to jest praktyka zawodowa oparta na rzeczywiście wykonywanej pracy, w realnych warunkach, w konfrontacji z rzeczywistymi wymaganiami technicznymi i rynkowymi, nadto odbywana w całości pod bezpośrednim nadzorem ze strony geodety uprawnionego. Formuła stażu zawodowego (praktyki zawodowej) winna mieć sformalizowany charakter i zapewnić realny czas odbycia stażu podsumowanego pozytywną bądź negatywną oceną. Szczegółowe reguły odbywania stażu winien określić samorząd zawodowy. Zależnie od kierunkowego wykształcenia staż winien mieć co najmniej wymiar jednoroczny (252 dni robocze). Przekonanie że, jedyną i wystarczającą kompetencją geodety ma być umiejętność aktualizowania państwowych baz danych przestrzennych jest absolutnie chybione.

Warszawa dnia 05.01.2018

- Krzysztof Rogala, wiceprzewodniczący podzespołu
- Wioletta Hryniewicz-Sudnik, członek podzespołu
- Rafał Piętka, członek podzespołu
- Radosław Smyk, członek podzespołu
- Krzysztof Szczepanik, członek podzespołu